

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/40/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618201551
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7618201551.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: C. F., narodený XX.XX.XXXX, bytom v V.Y., F. XXXX/X, zastúpeného Mgr. Marcelom Lesňákom, advokátom, so sídlom v Poprade, Murgašova 87/6, proti žalovanej: I. Z., W. XX.XX.XXXX, F. U. Q., L.. C. XXX/XX, zastúpenej Mgr. Petrom Masarovičom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Park Angelinum 2, o zaplatenie 28.727 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 16. februára 2022 sp. zn. 1Csp/35/2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 16. februára 2022 č.k. 1Csp/35/2018-414, okrem výroku I., ktorým súd konanie o zaplatenie sumy 127,30 € zastavil.

O d m i e t a odvolanie proti rozsudku vo výroku I., ktorým súd konanie o zaplatenie sumy 127,30 € zastavil.

Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 16. februára 2022 č.k. 1Csp/35/2018-414 konanie o zaplatenie sumy 127,30 € zastavil (výrok I.), uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 28.599,70 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 11.04.2017 až do zaplatenia, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok II.). Žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania (výrok III.), s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (výrok IV.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy vo výške 28.727 € z titulu zmluvy o pôžičke s odôvodnením, že dňa 20.11.2016 uzatvorili sporové strany zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bola pôžička v celkovej výške 30.000 €, z ktorých bola suma 20.000 € poskytnutá pred podpisom zmluvy v čase od 20.01.2014 do 30.06.2014 a suma 10.000 € v dvoch platbách dňa 22.11.2016. Splatnosť pôžičky bola dojednaná v štyroch splátkach po 127,30 € a piatej vo výške 29.490,80 € s termínom splatnosti do 10.04.2017. Žalovaná uhradila prvé štyri splátky a z poslednej splátky uhradila sumu vo výške 763,80 €, preto zvyšná časť pôžičky predstavuje žalovanú sumu vo výške 28.727 €.

3. V priebehu konania zobral žalobca svoju žalobu čo do zaplatenia sumy 127,30 € späť. Súd s poukazom na § 145 ods. 1 CSP so súhlasom žalovanej konanie v tejto časti zastavil.

4. Právne vec posúdil podľa ust. § 657 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a dospel k záveru, že žaloba je opodstatnená.

5. Za nesporné považoval uzavretie zmluvy o pôžičke dňa 20.11.2016, ktorá spĺňa pojmové znaky takejto zmluvy, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej dve pôžičky, a to pôžičku 1/ vo výške 20.000 € a pôžičku 2/ vo výške 10.000 €, pričom si strany sporu dojednali splátkový kalendár. Nespornou skutočnosťou tiež bolo, že žalovaná do podania žaloby zaplatila z titulu tejto pôžičky sumu 1.473 €, a to v 10. splátkach po 127,30 € v období od 12.12.2016 do 21.01.2018.

6. K obrane žalovanej spočívajúcej v popretí poskytnutia sumy 20.000 € a námietkam uvedeným vo vyjadrení na č.l. 124, že zmluva o pôžičke zo dňa 20.11.2016 a taktiež uznanie dlhu žalovanou formou notárskej zápisnice N 1291/2016, NZ 45528/2016 boli simulované právne úkony, ktoré mali nahradiť dohodu o vyporiadaní vzájomných práv a povinností strán sporu vzniknutých počas ich spoločného spolužitia súd uviedol, že žalovaná v tomto smere nepredložila žiadne dôkazy, takže táto jej obrana zostala len v rovine tvrdení.

7. Súd poznamenal, že svedok K.. R. V. mal vedomosť o existencii zmluvy o pôžičke, túto vedomosť mal od žalobcu a jeho výpoveď je nepriamym dôkazom v prospech žalobcu. Svedok R. V., brat žalovanej sa vyjadroval k prerábke apartmánu žalovanej, avšak k samotnej podstate sporu sa nevyjadroval. V tomto duchu sa vyjadril i svedok L. R., synovec žalovanej. Svedkyňa F.. H. Š. - sestra žalobcu vypovedala, že má vedomosť o tom, že žalovaná dlhuje žalobcovi peniaze okolo/do 30.000 €, pričom prvých 20.000 € bolo použitých na rekonštrukciu domu, v ktorom býva žalovaná. Jej domácnosť svedkyňa navštívila pred rekonštrukciou a po nej, takže mala vedomosť, ako to u žalovanej vyzerá. O existencii pôžičky mala vedomosť od žalobcu. Pri uzatváraní zmluvy či počas bratia úveru svedkyňa nebola prítomná, ale vypočula si telefonický rozhovor, kedy žalovaná žiadala žalobcu o peniaze, čo súd vyhodnotil ako nepriamy dôkaz podporujúci tvrdenia žalobcu.

8. Z dôvodu obrany žalovanej o tom, že zmluva o pôžičke zo dňa 20.11.2016 a taktiež uznanie dlhu žalovanou formou notárskej zápisnice N 1291/2016, NZ 45528/2016 boli simulované právne úkony, súd sa zameril na výsluch notára R.. Š. L., ktorého výpoveď bola pre rozhodnutie súdu podstatná. Svedok potvrdil, že pre strany sporu uzatváral obe listiny, ktoré boli do spisu predložené (zmluvu o pôžičke a uznanie dlhu žalovanou formou notárskej zápisnice) a vzhľadom na časový odstup sa nevedel vyjadriť k bližším okolnostiam. Poprel však, že by sa jednalo o simulované právne úkony, nikdy také niečo neurobil a ani by si takéto niečo nedovolil. Naopak, uviedol, že do zmluvy zakomponoval prejav vôle oboch strán a nikdy nespísal žiaden právny úkon, kde by účastník právneho úkonu neprejavil svoju vôľu slobodne, vážne a určito. Zároveň vypovedal, že pred spísaním právneho úkonu komunikuje s účastníkmi právneho úkonu, zisťuje ich vôľu a na základe toho spíše právny úkon. Po jeho spísaní predloží tento písomný právny úkon prítomným účastníkom, aby si ho v pokoji prečítali a prípadné nejasnosti aby im objasnil. Je to absolútne pravidlo.

9. Na základe takto vykonaného dokazovania mal súd preukázanú opodstatnenosť žaloby.

10. Splatnosť sumy súd stanovil na dobu 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, a to z toho dôvodu, že predmet plnenia nie je nízka suma, avšak spor prebieha od roku 2018, pričom ako z dokazovania vyplynulo, žalovaná si je plne vedomá tej skutočnosti, že má žalobcovi predmet sporu vrátiť, a teda od roku 2018 mala dostatok času, aby dokázala naakumulovať finančné prostriedky pre žalobcu.

11. V zmysle § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. priznal súd žalobcovi i zákonné úroky z omeškania v zmysle žaloby.

12. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP s použitím § 256 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania. Podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 257 súd nezistil.

13. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná, pričom napadla rozsudok v celom rozsahu, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

14. Žalovaná považuje rozsudok súdu prvého stupňa za nesprávny, vydaný na základe jednostranného a neúplného hodnotenia dôkazov, pričom súd bral do úvahy len niektoré dôkazy, a tým nezistil objektívne skutkový stav veci. Namietala, že súd rozhodol bez toho, aby riadne vypočul žalovanú. Žalovaná bola vypočutá len na pojednávaní dňa 26.11.2019, kedy súd vec prejednal ako predbežné prejednanie sporu s tým, že sporovým stranám ponechal lehotu na uzavretie zmluvy. Súd následne zvolil postup, že vypočul svedkov navrhnutých žalobcom a žalovanou a zároveň aj svedka R.. Š. L., notára, pričom až na návrh právneho zástupcu žalovanej umožnil klásť žalobcovi otázky, pričom uvedené sa konalo až po vypočutí svedkov. Vypočutie účastníkov konania pri predbežnom prejednaní sporu nemôže byť považované za riadne vykonanie dôkazu. Žalovaná považuje daný postup súdu za porušenie jej práva na spravodlivý proces a zastáva názor, že už len na základe týchto skutočností je odvolací súd povinný napadnutý rozsudok zrušiť. Ďalej poukázala na to, že súd nevykonal dôkazy navrhnuté žalovanou v jej odpore proti platobnému rozkazu ani v jej vyjadrení zo dňa 19.11.2018, a to vo forme výsluchu účastníkov konania, t.j. vo výsluchu žalovanej. Súd tiež nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy žalovanou, jednalo sa o dôkazy súvisiace so vznesením nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia titulom ručenia žalovanej za úver, ďalej sa jednalo o list vlastníctva, zmluvu o zriadení záložného práva ako aj porovnanie úrokových sadzieb bánk za poskytovanie úverov zostavený NBS. Súd tieto dôkazy nevykonal a ani neskonštatoval, či vykonanie týchto dôkazov považuje resp. nepovažuje za potrebné. Zároveň rozhodnutie súdu trpí vadou v podobe nesprávnych skutkových zistení, keďže jediným odôvodnením je, že súd mal preukázanú opodstatnenosť žaloby. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil skutočnosťou, že žalovaná bola ochotná uzatvoriť so žalobcom dohodu o mimosúdnom urovaní sporu, kde bola ochotná časť nároku žalobcu priznať, túto skutočnosť si súd osvojil v podstate ako hlavný dôkaz pri rozhodnutí vo veci. Takýto postup súdu je nesprávny, a v zásade by z neho vyplývalo, že akýkoľvek pokus o mimosúdne urovanie sporu by pre akéhokoľvek žalovaného znamenalo faktické priznanie nároku žalobcu. Súd sa nikde nevysporiadal s uvedenými tvrdeniami žalovanej ohľadne vzneseného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia titulom ručenia žalovanej za úver ako procesnej obrany, pričom žalovaná tento nárok špecifikovala do výšky a dôvodu, zároveň preukázala listinnými dôkazmi. Súd sa nevysporiadal ani s otázkou posúdenia samotnej zmluvy o pôžičke, keďže z dokazovania vyplynulo, že väčšia časť sumy pôžičky vo výške 20.000 € mala predstavovať zhodnotenie nehnuteľností žalovanej - prestavba na apartmán. Táto prestavba sa uskutočnila dávno predtým, než došlo k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke a táto skutočnosť vyplynula aj zo samotného znenia zmluvy o pôžičke. Súd sa nevysporiadal ani s tvrdeniami žalovanej ohľadne prísľubu žalobcu v súvislosti s odťažením nehnuteľnosti žalovanej, žalovaná poukázala na to, že jej tvrdenia preukazuje jednak výška dohodnutých splátok, kedy 5. splátka s termínom splatnosti 10.04.2017 mala predstavovať sumu 29.490,80 € a žalovaná ju nemala možnosť získať inak, ako prostredníctvom úveru. Tým, že žalobca nezbavil nehnuteľnosť záložného práva ako bolo dohodnuté, svojim konaním zmaril možnosť uhradenia tejto splátky žalovanou.

15. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že odvolanie z väčšej časti v podstate kopíruje obsah písomných a ústnych vyjadrení žalovanej v konaní. K odvolacím dôvodom podľa písm. b/ a d/, a teda k porušeniu procesného postupu súdom uviedol, že nie sú dané, súd umožnil realizovať žalovanej všetky jej procesným predpisom garantované práva a nie je známe, prečo počas niekoľko rokov trvajúceho sporu tieto údajné porušenia jej práv žalovaná nenamietala. Rovnako nie je daný ani odvolací dôvod nevykonania dôkazov, pretože súd sa zaoberal všetkými pre rozhodnutie nevyhnutnými skutočnosťami a dôkazmi. Čo sa týka odvolacieho dôvodu podľa písm. f/ a h/ CSP nie sú dané, keďže z priebehu konania je zrejmé, že žalovaná nárok žalobcu fakticky uznávala a uvedené vyplynulo nielen zo snahy vec mimosúdne vyriešiť, ale predovšetkým z jej vyjadrení na jednotlivých pojednávaníach, a hlavne z listinných dôkazov - notárskej zápisnice, ktorej pravosť a z nej vyplývajúce dôsledky žiadnym spôsobom objektívne nespochybnila. Pokiaľ by žalobca uvoľnil nehnuteľnosť žalovanej, stratil by poslednú možnosť reálne vymôcť svoj dlh proti žalovanej. Žalovaná nepreukázala žiadnu existenciu dohody o zbavení nehnuteľnosti záložného práva a žalovaná sama priznala, že žalobcom poskytnuté prostriedky mali byť použité na rekonštrukciu apartmánu a splatenie jej dlhov, pričom v konaní nepreukázala opak. Naopak žalovaná je tou, ktorá sa snaží zmariť uspokojenie pohľadávky žalobcu, čoho dôkazom je konanie o neúčinnosť prevodu vlastníckeho práva zo žalovanej na jej dcéru, ktoré prebieha na tamomšom súde pod sp. zn. 9Csp/69/2019. Údajné záväzky žalobcu voči žalovanej nie sú nijakou formou zachytené, pretože ani neexistujú a ostali v rovine fabulácii. Žalovaná nepopiera existenciu zmluvy o pôžičke, svedkov, ktorých navrhla vypočuť sa nedostavili, a tí, ktorí sa dostavili, uviedli skutočnosti svedčiace v prospech žalobcu. Žalovaná neuniesla dôkazné bremeno k ňou tvrdným skutočnostiam, a preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

16. Žalovaná v odvolacej replike uviedla, že odvolanie považuje za dôvodné, odmietla tvrdenia žalobcu týkajúce sa toho, že svedkovia navrhnutí boli vypočutí, vypovedali v prospech žalobcu a rovnako, že záväzky žalobcu voči žalovanej sú forme fabulácií. Žalovaná výpoveďami účastníkov konania ako aj listinnými dôkazmi preukázala, že žalobca titulom jej ručenia získal úver za výhodnejších podmienok.

17. Žalobca v odvolacej duplike uviedol, že žalovaná vo svojom vyjadrení žiadnym spôsobom nevyvrátila tvrdenia žalobcu v jeho vyjadrení. Údajnú majetkovú ujmu žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala, vylákala od žalobcu finančné prostriedky, ktoré mu doposiaľ nevrátila a tieto použila pre vlastnú potrebu, a teda je to práve žalovaná, ktorá žalobcovi spôsobila majetkovú ujmu nielen vo forme nevrátenia požičaných finančných prostriedkov, ale aj vo forme úrokov, ktoré musí žalobca doposiaľ uhrádzať v rámci splácania úveru, z ktorého boli získané.

18. Odvolacia duplika žalobcu bola žalovanej prostredníctvom jej právneho zástupcu doručená dňa 01.07.2022. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

19. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

20. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, v tomto rozsahu potvrdil.

21. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 13.09.2022 o 09.55 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 06.09.2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

22. Žalovaná namietala odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t. j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t. j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

23. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody v potvrdenej časti nie sú naplnené.

24. Rozhodnutiu súdu v potvrdenej časti nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

25. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1, 2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

26. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by

odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalovanej nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

27. Žalovaná vo svojom odvolaní (v jeho podstatnej časti) len zopakovala námietky a argumenty prednesené vo vyjadrení k žalobe, s ktorými sa v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie dôsledne vypořiadal aj s tým, prečo na ne neprihliadol.

28. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o dôvodnosti žaloby.

29. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k svojmu záveru s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalovanej, keďže boli už uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

30. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd uvádza nasledovné:

31. Podľa ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

32. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia OZ, podstatnými náležitosťami zmluvy o pôžičke je dohoda o prenechaní veci (o reálnom odovzdaní), druhovom určení veci, povinnosti vrátiť vec rovnakého druhu a určení času vrátenia. Čas vrátenia nemusí byť určený konkrétnym dňom, ale stačí, ak je dohodnutý tak, že čas vrátenia možno určiť.

33. Zmluva o pôžičke môže byť uzatvorená písomnou formou, avšak pre tento zmluvný typ písomná forma zmluvy nie je nevyhnutná. Nevyhnutnou podmienkou zmluvy je však reálne odovzdanie predmetu pôžičky.

34. Žalobca tvrdil, že finančné prostriedky boli žalovanej poskytnuté formou dvoch pôžičiek, jedna vo výške 20.000 € jej bola poskytnutá pred uzavretím zmluvy o pôžičke dňa 20.11.2016 na prerábku garáže na apartmán a druhá vo výške 10.000 € bola žalovanej poskytnutá 22.11.2016 poukázaním na dva žalovanou uvedené účty.

35. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, ak skúmal, či zo strany žalobcu došlo k reálnemu odovzdaniu finančných prostriedkov žalovanej titulom pôžičky.

36. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca preukázal poskytnutie oboch pôžičiek, pričom táto skutočnosť bola podporená aj uznaním dlhu žalovanou formou notárskej zápisnice.

37. Vecne správne postupoval súd prvej inštancie, ak dokazovanie zameral na to, či zmluva o pôžičke a uznanie dlhu žalovanou boli simulované právne úkony, tak, ako tvrdila žalovaná.

38. Aj odvolací súd zastáva názor, že žalovaná neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala, že zmluva o pôžičke a uznanie dlhu formou notárskej zápisnice boli simulované právne úkony.

39. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho - ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Napríklad od žalobcu nemožno požadovať, aby preukázal, že mu žalovaný ešte nevrátil požičané peniaze (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. februára 2010, sp. zn. 4 Cdo 13/2009).

40. Samotná skutočnosť, či účastník konania vystupuje na strane žalobcu alebo žalovaného, nemá priamy vplyv na jeho povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a predložiť alebo označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore závisí na tom,

ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované práva musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.

41. Vzhľadom na ustálenú súdnu prax v otázke bremena tvrdenia a dôkazného bremena, bremeno tvrdenia žalobcu o tom, že odovzdal finančné prostriedky a predloženie alebo označenie dôkazu o tejto skutočnosti zaťažovalo žalobcu. Vychádzajúc z princípu negatívnej dôkaznej teórie, nebolo od žalovanej spravodlivé žiadať, aby preukázala, že reálne neprevzala finančné prostriedky od žalobcu, ak tvrdila, že k prevzatíu (a odovzdaniu) finančných prostriedkov titulom pôžičky nedošlo. V danom prípade bremeno tvrdenia a dôkazu o odovzdaní finančných prostriedkov titulom pôžičky zaťažovalo žalobcu.

42. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca uniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení, a jednoznačne preukázal, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom došlo k odovzdaniu finančných prostriedkov titulom pôžičky tak, ako bolo uvedené v žalobe.

43. Pokiaľ žalovaná namietala poskytnutie pôžičky vo výške 20.000 € na prerábku garáže, jej tvrdenia boli vyvrátené notárskou zápisnicou zo dňa 21.11.2016, v ktorej vyhlásila, že jej žalobca poskytol v období od 20.01.2014 do 30.06.2014 bezúročne sumu 20.000 € na rekonštrukciu jej domových nehnuteľností. Výpoveďou notára R. L., ktorý notársku zápisnicu vyhotovil bolo vyvrátené tvrdenie žalovanej, že sa jednalo o simulovaný právny úkon, ako žalovaná namietala. Notár potvrdil, že vyhlásenie obsahovalo prejav vôle menovanej a vôľa menovanej bola prejavená slobodne, vážne a určito.

44. Súd prvej inštancie sa dôsledne vysporiadal s predmetom konania, keď náležitým spôsobom zistil rozhodujúci skutkový stav, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a ten náležite odôvodnil.

45. Súd zameral dokazovanie na zistenie podstatných skutočností pre toto konanie, a to na zistenie, či došlo k uzavretiu zmlúv o pôžičke a reálnemu odovzdaniu predmetu pôžičky.

46. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, konkrétne, že súd prvej inštancie nevykonal všetky žalovanou navrhnuté dôkazy, je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami sporu. Najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom alebo sú založené na zhodnom tvrdení strán. Neúplné zistenie skutkového stavu je však odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy stranami navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, súčasne označí dôkaz, ktorý, hoci bol navrhovaný, nebol vykonaný a uvedie právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

47. V súdnej praxi je už ustálená odpoveď na uvedenú otázku, a to tak, že posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania, viď bližšie napr. uznesenie NS SR sp.zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, sp.zn. 3Cdo/2012/2012, sp. zn. 4Cdo/125/2012, sp. zn. 5Cdo/251/2012, sp. zn. 6Cdo/36/2011, sp. zn. 7Cdo/34/2011.

48. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd nie je povinný vykonať všetky stranami sporu navrhnuté dôkazy. Súd sám posudzuje, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie, vychádzajúc z úvahy, ktoré dôkazy považuje za podstatné pre preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva sú významné a ktoré dôkazy nevykoná považujúc ich za nadbytočné alebo bez významu z hľadiska hmotného práva.

49. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa žaloba týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie

dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu a nie strán sporu. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (tu por. R 125/ 1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale na základe záverov už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu por. R 37/1993 a 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134 /2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 86/2012).

50. V prejednávanom spore odvolací súd nepovažoval za naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP nakoľko mal za to, že súd prvej inštancie vykonanie žalovanou navrhovaných dôkazov nepovažoval za potrebné pre rozhodnutie vo veci s poukazom na to, že dospel k záveru o platnou uzavretí zmluvy o pôžičke, predmetom ktorej bolo poskytnutie sumy 20.000 €. Aj samotná žalovaná v uznaní dlhu formou notárskej zápisnice uznala poskytnutie pôžičky žalovanej zo strany žalobcu v uvedenej výške. Navyše samotný právny zástupca žalovanej na pojednávaní dňa 16.02.2022 pred záverečnými prejavmi vyhlásil, že nemá žiadne návrhy na doplnenie dokazovania.

51. Aj odvolací súd zastáva názor, že vykonanie navrhnutých dôkazov (na ktorých následne žalovaná netrvala) by nebolo v súlade so zásadou hospodárnosti konania, bolo by nadbytočné, vzhľadom na vecne správny záver súdu prvej inštancie, že žalovaná v notárskej zápisnici uznala uzavretie zmluvy o pôžičke na sumu 20.000 € a prevzatie finančných prostriedkov v uvedenej výške.

52. Čo sa týka žalovanou namietaného nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, ak súd nevy počul žalovanú, táto námietka nie je dôvodná.

53. Odvolací súd sa oboznámil s obsahom spisu ako aj jednotlivými zápisnicami z pojednávaní a zistil, že súd prvej inštancie v danom spore postupoval absolútne profesionálne, dodržiavajúc všetky procesné postupy. Uvedené sa týka aj výsluchu žalovanej, ktorá bola vypočutá na pojednávaní dňa 26.11.2019. Ak mala žalovaná potrebu sa ešte navyše vyjadriť k predmetu sporu, mohla žiadať doplnenie výsluchu tak, ako to bolo aj v prípade žalobcu, ktorý bol vypočutý jednak na pojednávaní dňa 26.11.2019 a následne opätovne vypočutý na pojednávaní dňa 16.02.2022, kedy mu boli kladené otázky zo strany právneho zástupcu žalovanej. Odvolací súd iba dopĺňa, že aj na tomto poslednom pojednávaní bol žalovanej daný priestor, aby sa k predmetu sporu vyjadrila (strana 5 zápisnice).

54. Aj odvolacie námietky žalovanej týkajúce sa toho, že sa súd nevysporiadal v odôvodnení s tvrdeniami žalovanej o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, s námietkami o zhodnotení nehnuteľnosti žalovanej a tvrdeniami žalovanej ohľadne prísľubu žalobcu s odťažením nehnuteľnosti, nie sú náležité.

55. Napadnuté rozhodnutie nedostatkom riadneho odôvodnenia netrpí. Rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia totiž uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanom spore, výsledky vykonaného dokazovania a dostatočne zrozumiteľným a určitým spôsobom uviedol úvahy, ako dospel k záveru o vyhovení žalobe žalobcu voči žalovanej, a to s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval. Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, prečo súd neprisvedčil námietkam žalovanej a z akých právnych úvah vychádzal, zhodnotiac pritom všetky relevantné námietky, argumentáciu žalobcu i žalovanej v priebehu sporu, rešpektujúc klauzuly určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, pričom tak stranám sporu vytvoril všetky procesné podmienky, aby v priebehu sporu uplatnili a realizovali svoje práva.

56. Nepochybne právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 1 CSP patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu (por. napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 119/03-30, IV. ÚS 115/03) a jednoznačne vyplýva i z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, c. 303-A, s. 12, § 29, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný,

bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, pretože špecifická odpoveď sa vyžaduje len na argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci (por. Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Súd je teda povinný uviesť dôvody pre svoje rozhodnutie, avšak táto povinnosť nemôže byť chápaná ako príkaz predložiť detailnú odpoveď na každý argument, ktorý strana sporu v konaní uvedie. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia totiž neznamená, že všeobecný súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (sp. zn. II. ÚS 76/07). Ako vyplýva z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že sa strana sporu s právnym názorom súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia (por. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 188/06).

57. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

58. Žalovaná podala odvolanie proti celému rozsudku (vrátane výroku I., ktorým súd konanie zastavil).

59. Podľa ust. § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

60. Civilný sporový poriadok v citovanom ust. § 359 upravuje, že odvolanie môže podať iba strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

61. Napadnutým výrokom I. rozsudku súd prvej inštancie konanie o žalobe žalobcu ohľadne sumy 127,30 € zastavil, teda rozhodol v súlade s dispozičným právom žalobcu. Rovnako uvedeným výrokom nebolo rozhodnuté v neprospech žalovanej.

62. Podľa ust. § 386 písm. b/ CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

63. Vzhľadom na to, že odvolanie bolo podané žalovanou proti výroku I. rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o zastavení konania o 127,30 €, nebola naplnená dikcia ust. § 359 CSP, t. j. odvolanie nebolo podané oprávnenou osobou, preto odvolací súd podľa ust. § 386 písm. b/ CSP odvolanie žalovanej proti rozsudku vo výroku I., odmietol.

64. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalovanej v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP.

65. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).